

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus HUMANIS. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Art. 1. Vtrum Intentio sit actus voluntatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

Media per se non sunt obiectum delectationis.

quæ est in medijs vt media sunt, nihil est aliud quam utilitas eorum ad finem, seu efficacia quam habent ad finem comparandum: sed hæc efficacia non est amabilis nisi ob finem: ergo nec delectabilis nisi ratione finis. Patet exemplis. Medicina enim non delectat, neque gaudio afficit, nisi ratione sanitatis, quæ in illa apprehenditur: pecunia non delectat, nisi quatenus in ea, tamquam in virtute causæ apprehendimus nos habere huius vitæ commoda.

Apostolus ad Philamonem.

Dico Secundò, Si frui accipiatur, vt idem sit, quod quiescere in aliquo bono propter se adamoto (quod est propriè frui, vt accipit Aug. lib. 10. de Trinit. c. 10.) sic non dicimur vilo modo frui medijs, vt media sunt; quia non quiescimus in illis, sed vltè ius tendimus vt ibi quiescamus. Nec obstat illud Apostoli ad Philamonem, Ita, frater, ego te fruam in Domino, sensus enim est, fac vt fruatur tuo beneficio in Onesimo, quod beneficium erat ignoscere Onesimo, & illud benè tractare. Hoc

enim Apostolus censebat sibi ipsi fieri. Itaque hic locus ad præsens negotium nihil facit.

ARTICVLVS IV.

Vtrum fructio sit solum finis habitus?

Prima Conclusio. Fructio perfecta non est nisi finis iam perfectè obtenti. Probat, quia fructio perfecta est quies animi perfecta in bono: atqui animus non quiescit, nisi sine perfectè obtento: ergo, &c.

Secunda Conclusio, Fructio imperfecta est sine imperfectè obtento, scilicet obtento in spe. Probat, quia qui habet spem obtinendi, iam aliquo modo censetur habere finem, habet enim eum in medijs, per quæ sperat, tamquam in causis: vnde Apostolus ad Rom. 12. Spe gaudentes.

Q V Æ S T I O X I I.

De Intentione.

ARTICVLVS I.

Vtrum Intentio sit actus voluntatis?

Intentio, vnde dicitur.

Conclusio. Intentio est actus voluntatis. Probat D. Thom. ab etymo nominis. Intentio enim dicitur ab eo, quod est tendere ad aliquem terminum seu finem; atqui tendere in finem pertinet primò ad voluntatem; nam voluntas ceteras etiam animæ vires in finem dirigit: ergo intentio est actus voluntatis. Idem probari potest ex nominis vsu. Intendere enim lucrum, sanitatem, honores, iuxta communem vsum loquendi, nihil est aliud quam velle hæc per aliqua media consequi: atqui velle consequi, est actus voluntatis: ergo.

Intentio quid.

Hinc patet, Intentionem ex parte rei nihil esse aliud, quam desiderium efficax, id est, quo quis ita desiderat aliquid consequi, vt ex vi huius desiderij moueatur ad executionem.

Dices, Intentio est tendentia voluntatis in finem per certa media: atqui desiderij non includit certa media; ergo distinguitur à desiderio.

Resp. Nò est de ratione Intentionis vt expressè contineat volitionem certorum mediorum; sed sufficit vt implicite contineat volitionem mediorum in genere. Confirm. Quia intentio est causa electionis mediorum; sicut assensus principiorum est causa assensus conclusionis: ergo est prior volitione mediorum, ac proinde non magis includit volitionem mediorum, quam desiderium efficax.

Intendere finem & efficaciter eum velle &c. eadem sunt.

Hinc sequitur, eadem esse, intendere finem, efficaciter velle, aut amare, aut desiderare finem, Efficaciter, inquam, id est, eo modo, vt ex vi illius volitionis vel desiderij, mouearis ad executionem: vnde Græci non habent proprium nomen, quo expriment actum intentionis; sed vocant eam βούλησιν, id est, Volitionem, & πρόθεσιν, propositum, id est, appetitum rationalem, & πρόθεσιν, propositum.

Vide Aristotelem 3. Ethic. c. 2. & Damascenum lib. 2. de Fide, cap. 22.

Notandum in Respons. ad quartum, finem, id est, bonum quoduis per se amabile, posse tripliciter spectari. Primò, Vt est præsens; sic versatur circa illud fructio. Secundò, Vt est absens, per aliqua tamen media comparandum; sic versatur circa illud intentio. Tertio, Secundum se nudè; sic versatur circa illud amor, vt est primus affectus, seu prima boni complacentia, quæ etiam voluntas dicitur. Itaque tres actus versantur circa finem tamquam obiectum. Medium verò per se non potest nisi vno modo spectari, scilicet vt est vtile ad finem obtinendum. Esse autem absens vel præsens, est illi commune cum fine.

Bonum amabile tripliciter spectari potest.

ARTICVLVS II.

Vtrum Intentio tantum sit vltimi finis?

Conclusio est, Intentionem circa quemuis finem versari posse, non tantum circa vltimum. Ratio est, quia quoduis bonum per se amabile, potest esse terminus motus voluntatis; ac proinde si per media potest comparari, potest intendi.

DVBIVM.

Vtrum Media quatenus habent rationem boni vtilis, possint intendi?

Respondeo, Propriè loquendo, non posse sic intendi. Ratio est; quia motus voluntatis non sinit in medijs, neque in eorum intrinseca bonitate seu utilitate: sed vltè tendit in finem, & in eo sinit: atqui illud duntaxat intenditur in quo motus voluntatis sinit, vt in termino. Quare in omni volitione, vbi vnum medium appetitur, propter aliud medium, v. g. cum vis adire medicum, propter pharmacum; pharmacum sumere, ob euacuationem; euacuationem facere ob sanita-

Media propriè non intenduntur.